

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 6Csp/6/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8320200140
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurucová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2020:8320200140.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné v spore žalobkyne D. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. O. G. XXX, zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, Advokátska kancelária Svidník, ul. Sov. hrdinov 163/66, Svidník, proti žalovanému Home Credit Slovakia, a. s., Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpeného Advokátskou kanceláriou GOLIÁŠOVÁ GABRIELA, s.r.o., Piaristická 707/25, Trenčín, IČO: 47 234 679, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok a primerané finančné zadostučinenie takto

rozhodol:

Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s., k Úverovej zmluve č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 6.7.2019 v § 8 Hlavy 5 Podmienky splácania úveru, v znení: „Zmluvné strany sa dohodli, že spoločnosť nie je viazaná tým, na aký účel klient platbu spoločnosti určí. Spoločnosť je oprávnená započítať platbu klienta na pohľadávky spoločnosti v tomto poradí: na záväzky klienta voči spoločnosti, ktoré vznikli z iného titulu ako z úverovej zmluvy, na zmluvné pokuty, na príslušenstvo úveru vrátane sankčného úroku, na vrátenie úveru, na ostatné pohľadávky z úverovej zmluvy. Platba sa započíta v uvedenom poradí vždy na pohľadávku najskôr splatnú. Spoločnosť je oprávnená použiť platbu klienta na úhradu svojich pohľadávok i v inom, ako vyššie uvedenom poradí“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., k Úverovej zmluve č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.10.2009, v § 3 Hlavy 17 Záverečné ustanovenia, v znení: „V prípade omeškania s úhradou splátky úveru alebo jej časti dlhšieho ako 7 dní je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 15% a v prípade splátky RÚ I. alebo RÚ II. 8% z čiastky, s ktorej úhradou je v omeškaní. Ustanoveniami o zmluvnej pokute v týchto ÚP nie sú žiadnym spôsobom dotknuté nároky spoločnosti voči klientovi na náhradu škody v plnej výške popri zmluvnej pokute. Spoločnosť je oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti poplatok za upomienku vo výške 4 eur/120,50 SKK v prípade prvej upomienky a 12 eur/361,51 SKK v prípade druhej a ďalšej upomienky“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Žalovaný je p o v i n n ý uhradiť žalobkyni 300 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

P r i z n á v a žalobkyni vo vzťahu k žalovanému právo na náhradu trov konania v celom rozsahu s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa podala dňa 16.1.2020 na tunajší súd žalobu, ktorou žiadala, aby súd určil zmluvné podmienky uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku za neprijateľné. Zároveň žiadala, aby žalovaný bol zaviazaný uhradiť jej 908,92 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a nahradiť jej trovy konania.

Podanú žalobu odôvodnila tým, že so žalovaným dňa 6.7.2010 uzatvorila úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej jej žalovaný poskytol úver vo výške 3 500 eur a ona mu uhradila celkovú sumu 4 408,92 eur.

Poukázala na ustanovenie § 53 ods. 1 OZ, podľa ktorého spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

Podľa tvrdenia žalobkyne úverová zmluva zo 6.7.2010 obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a to vymedzené v § 8 Hlavy 5 zmluvných podmienok Home Credit Slovakia, a. s. a v § 3 Hlavy 17.

Prvá zmluvná podmienka, ktorú žalobkyňa žiadala určiť za neprijateľnú sa týka skutočnosti, že žalovaný nie je viazaný tým, na aký účel klient platbu spoločnosti určí. Spoločnosť je oprávnená započítať platbu klienta na pohľadávky spoločnosti v poradí: na záväzky klienta voči spoločnosti, ktoré vznikli z iného titulu ako z úverovej zmluvy, na zmluvné pokuty, na príslušenstvo úveru vrátane sankčného úroku, na vrátenie úveru, na ostatné pohľadávky z úverovej zmluvy. Platba sa započíta v uvedenom poradí vždy na pohľadávku najskôr splatnú. Spoločnosť je oprávnená použiť platbu klienta na úhradu svojich pohľadávok i v inom, ako vyššie uvedenom poradí.

Žalobkyňa uviedla, že táto zmluvná podmienka je neprijateľná, lebo poskytuje žalovanému ako dodávateľovi možnosť započítať platby klienta na iný účel, akým je splatenie istiny úveru a to bez ohľadu na vôľu klienta. Toto ustanovenie zmluvy zakladá nevyvážený vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným, pokiaľ ide o započítanie platieb na predmetný úver, keďže umožňuje žalovanému postupovať v tomto smere nepredvídateľne a započítavanie platieb sa tak stáva netransparentné. Tu žalobkyňa poukázala aj na skutočnosť, že uvedenú zmluvnú podmienku už vyhlásil za neprijateľnú aj KS v Prešove a to v rozsudku sp. zn. 6Co/39/2011 z 20.9.2011.

Ďalej žalobkyňa považovala za neprijateľnú zmluvnú podmienku aj tú časť, ktorá sa týka zmluvných pokút a poplatkov za upomienku. Poukázala na ustanovenie § 3 Hlavy 17, podľa ktorého v prípade omeškania s úhradou splátky úveru alebo jej časti dlhšieho ako 7 dní je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 15% a v prípade splátky RU I alebo RU II 8% z čiastky z ktorej úhradou je v omeškaní. Ustanoveniami o zmluvnej pokute v týchto ÚP nie sú žiadnym spôsobom dotknuté nároky spoločnosti voči klientovi na náhradu škody v plnej výške popri zmluvnej pokute. Spoločnosť je oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti poplatok za upomienku vo výške 4 eurá v prípade prvej upomienky a 12 eur v prípade druhej a ďalšej upomienky.

K tejto zmluvnej podmienke žalobkyňa uviedla, že zmluvnú pokutu si so žalovaným individuálne nedojednala, ale táto bola zakomponovaná do úverových podmienok na vopred pripravenom tlačive, pričom ju nemohla žiadnym spôsobom ovplyvniť. Ďalej sa v zmysle tohto ustanovenia mala zaviazat' aj na úhradu poplatkov za upomienky, pričom je neprijateľné, aby spotrebiteľ znášal akékoľvek výdavky žalovaného, ktoré mu môžu vzniknúť s vymáhaním pohľadávky a ktoré si on sám určil pevnou sumou vopred. Výšku týchto poplatkov žalovaný žiadnym spôsobom neodôvodnil a preto ich požadovanie od spotrebiteľa odporuje dobrým mravom.

Žalobkyňa poukázala na skutočnosť, že túto zmluvnú podmienku považoval za neprijateľnú aj OS v Prešove a to v rozsudku sp. zn. 9C/137/2016.

Žalobkyňa poukázala na ustanovenie § 298 ods. 2 CSP a žiadala, aby súd vo výroku rozsudku uviedol znenie zmluvnej podmienky, ktorú určil za neprijateľnú.

2. Žalobkyňa podanou žalobou žiadala zaviazat' žalovaného, aby jej vyplatil aj primerané finančné zadosťučinenie a to vo výške 908,92 eur, na základe ustanovenia § 3 ods. 5 tretia veta Zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Primerané finančné zadosťučinenie požadovala vo výške 908,92 eur z

dôvodu, že poskytnutý úver mal byť bezúročný a bezpoplatkový a žalobkyňa namiesto poskytnutej sumy 3 500 eur už uhradila 4 408,92 eur. Čiže žalovaný sa na jej úkor bezdôvodne obohatil o sumu 908,92 eur a preto žalobkyňa takto vyčíslila primerané finančné zadostučinenie. Uviedla, že toto má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu.

3. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil a v celom rozsahu ju popieral. Považoval ju za nedôvodnú, zavádzajúcu a dôkazmi nepodloženú.

Predovšetkým namietal svoju vecnú pasívnu legitímáciu v spore, lebo pohľadávka, ktorá vyplýva zo zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo 6.7.2010, z ktorej žalobkyňa požaduje vydanie primeraného finančného zadostučinenia bola postúpená spoločnosťou Home Credit Slovakia, a. s. na základe zmluvy o postúpení pohľadávok na spoločnosť AB 1 B.V. Poukázala na rozsudok OS Komárno sp. zn. 10C/245/2016, ktorý sa zaoberal vecnou pasívnou legitímáciou v obdobnom spore a dospel k záveru, že žalobu je potrebné zamietnuť pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovanej spoločnosti.

Ďalej žalovaný namietal res iudicata, to znamená námietku, že vec už raz bola právoplatne rozhodnutá. Poukázal na to, že na OS Humenné sa pod sp. zn. XXC/XXX/XXXX viedlo konanie spoločnosti AB 1 B.V., ktorá uplatňovala voči terajšej žalobkyni tam v postavení žalovanej sumu 1 950,84 eur s prísl. Vo veci bol vydaný platobný rozkaz, ktorý je právoplatný a vykonateľný dňom 23.10.2015. Žalobkyňa tam mala možnosť brániť sa riadnym opravným prostriedkom podaním odporu, ale tak neurobila. Žalovaný poukázal na ustanovenie § 230 CSP, podľa ktorého ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova. To znamená, že predmetné konanie by sa malo zastaviť. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 120/2009, podľa ktorého prekážka rozsúdenej veci nastáva vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Poukázala na to, že v konaní sp. zn. XXC/XXX/XXXX už súd skúmal, či zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a pokiaľ by ich obsahovala, tak by platobný rozkaz nevydal a to s poukazom na ustanovenie § 172 ods. 9 O. s. p. K samotným neprijateľným zmluvným podmienkam žalovaný uviedol, že konkrétna zmluva neobsahuje žiadne neprijateľné podmienky, ktoré by spôsobili značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán. Podstatným znakom neprijateľnej podmienky je skutočnosť, že zakladá nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom a to takej kvality, ktorá musí byť značná, nie malá, či nepatrná v neprospech spotrebiteľa.

4. K uplatneniu primeraného finančného zadostučinenia žalovaný uviedol, že základným predpokladom na úspešné uplatnenie tohto práva je preukázanie, že žalovaný svojim konaním porušil súčasne - kumulatívne ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa a osobitného právneho predpisu. Žalobkyňa to však nepreukázala. Predpokladom je aj to, aby aspoň potenciálna hrozba - ujma vznikla, inak nie je čo reparovať. Z hľadiska § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľov musí byť preukázané, že došlo k úspešnému uplatneniu práva na strane spotrebiteľa. Konaniu vedenému pod sp. zn. 6Csp/6/2020 však nepredchádzalo žiadne konanie, v ktorom by si žalobkyňa ako spotrebiteľka na súde úspešne uplatnila porušenie práv alebo povinností zo strany žalovaného. Teda už prvý predpoklad absentuje. Naopak, právny nástupca žalovaného si uplatnil nárok voči žalobkyni v konaní XXC/XXX/XXXX, v ktorom bol úspešný. Teda neexistuje rozhodnutie súdu, ktorým by súd deklaroval, že zmluvou zo 6.7.2010 uzatvorenou medzi stranami sporu došlo k porušeniu práv alebo povinností žalobkyne zo strany žalovaného.

Primerané finančné zadostučinenie je inštitútom, ktorého účelom je reparovať hrozbu ujmy, ktorá bola neoprávneným zásahom do práva na ochranu spotrebiteľa. Žalobkyni však žiadna ani potenciálna hrozba ujmy nevznikla. Poukázala tu na rozsudok OS Prešov sp. zn. 12Csp/147/2016, kde súd obdobnú žalobu zamietol. Pokiaľ ide o uplatnenú sumu 908,92 eur, žalovaný ju považuje za vrcholne absurdnú, neodôvodnenú a neprimeranú. Poukázal pritom na obsah uzatvorenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, kde žalobkyňa mala presne určenú výšku splátok, počet mesiacov splácania a vyčíslené celkové náklady, s podmienkami zmluvy bola oboznámená pred jej podpisom a s obsahom zmluvy súhlasila. Ak by žalovaný mal žalobkyni uhradiť ďalších 908,92 eur, sám by sa dostal do pozície dlžníka, ktorý by uhradil žalobkyni viac ako mu vrátil.

Žalovaný teda tvrdil, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno, lebo v čase podania žaloby neexistovalo súdne rozhodnutie, ktorým by úspešne uplatnila porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa, ani že jej v súvislosti s porušením práva vznikla určitá ujma, ani to, že táto ujma vznikla vo výške 908,92 eur.

5. Žalobkyňa na preukázanie opodstatnenosti podanej žaloby pripojila ako listinný dôkaz úverovú zmluvu uzatvorenú so spoločnosťou Home Credit Slovakia, a. s. a prehľad uhradených splátok. Žalovaný predložil fotokópiu platobného rozkazu tunajšieho súdu sp. zn. XXC/XXX/XXXX a tiež zmluvu o postúpení pohľadávky spoločnosti AB 1 B.V. a úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s. Súd sa oboznámil s týmito listinnými dôkazmi, vypočul žalobkyňu a zistil nasledovný skutkový stav.

6. Dňa 6.7.2010 uzatvorila žalobkyňa so spoločnosťou Home Credit Slovakia, a. s. Piešťany úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej jej veriteľ poskytol bezúčelový úver vo výške 3 500 eur. Žalobkyňa sa ako dlžníčka zaviazala uhradiť celkovú čiastku vo výške 6 553,68 eur a to 84 mesačnými splátkami vo výške 83,93 eur. Ročná úroková sadzba bola vo výške 19,72%, RPMN od 21,8% do 22,5% a priemerná RPMN 18,59%. Celkové náklady spotrebiteľa boli 3 053,68 eur. Podľa predloženého prehľadu splátok žalobkyňa uhradila na zaplatenie predmetného úveru celkovo 4 408,92 eur.

7. Na OS Humenné sa pod sp. zn. XXC/XXX/XXXX viedlo konanie žalobcu spoločnosti AB 1 B.V., IČO: 56 007 043, proti žalovanej D. M., byto B. O. G. Č.. XXX, o zaplatenie 1 950,84 eur. Vo veci bol dňa 30.9.2015 vydaný platobný rozkaz, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 23.10.2015.

8. Žalovaná predložila súdu list s označením „Postúpenie pohľadávky z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX“ z ktorého vyplýva, že spoločnosť Home Credit Slovakia, a. s. ako postupca postúpil spoločnosti AB 1 B.V. ako postupníkovi pohľadávku s príslušenstvom, ktorá vznikla z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo 6.7.2010 vo výške 2 370,11 eur voči dlžníkovi D. M.. Pohľadávka bola postupníkovi postúpená aj s príslušenstvom a všetkými právami a povinnosťami, ktoré sú s ňou spojené. Súdu nebol predložený doklad o tom, že postúpenie pohľadávky bolo žalobkyni ako veriteľke oznámené.

9. Z úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s. vyplýva, že obsahujú zmluvné podmienky uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

10. Žalobkyňa vo svojej výpovedi pred súdom uviedla, že so žalovaným uzatvorila v roku 2010 úverovú zmluvu, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 3 500 eur. O úver požiadala z dôvodu, že bola síce zamestnaná, ale dosahovala veľmi nízky zárobok a manžel nepracoval. Mali dve deti a nemala peniaze na úhradu základných životných potrieb. Neskôr sa manžel síce zamestnal, ale vo zvýšenej miere požíval alkoholické nápoje a nedával jej peniaze s ktorými by mohla hospodáriť. Jedna z dcér začala študovať na vysokej škole a v rodine nebolo dostatok finančných prostriedkov. Preto si žalobkyňa začala požičovať peniaze v rôznych nebankových spoločnostiach, pretože žiadna banka by jej úver za takých podmienok neposkytla. Snažila sa úvery splácať, ale úroky a poplatky boli príliš vysoké a na splatenie jedného úveru si požičala peniaze od ďalšej nebankovej spoločnosti. Požičovala si tiež od známych, ktorým peniaze musela vrátiť. Dostala sa do situácie, keď jeden úver splácala iným a stále nemala dostatok finančných prostriedkov. Dostala sa z toho až po tom, čo súdy v rôznych konaniach určili, že nemá platiť vysoké poplatky a úroky.

Uviedla, že celá situácia mala nepriaznivý dopad na jej psychický stav, lebo ju veľmi zaťažovala skutočnosť, že si neustále musela požičovať peniaze na splácanie predchádzajúcich úverov. Hanbila sa ľudí, od ktorých si peniaze požičiavala, lebo ich stretávala a nemala z čoho vrátiť. Pokiaľ ide o žalovaného, tak ten na ňu vyvíjal určitý nátlak, lebo jeho pracovníci jej neustále telefonovali a vyhrážali sa jej, že aj tak bude musieť všetko zaplatiť, vrátane vysokých poplatkov a pokút. Vymáhané sumy sa stále navyšovali. Z toho bola žalobkyňa v zlej psychickej situácii a doposiaľ má určitú traumu, lebo sa s tým nevie vyrovnáť. Žalobu o vyplatenie primeraného finančného zadosťučinenia podala hlavne kvôli svojmu zdravotnému stavu a psychickej traume, ktorá u nej doposiaľ pretrváva. Celá situácia vyústila do toho, že musela ísť na psychiatriu, kde sa doposiaľ lieči. Je to následek toho, že nebankové spoločnosti jej poskytovali neustále úvery, ktoré nemala z čoho splácať. Poukázala na jej zlý zdravotný stav, ktorý je dôsledkom poskytnutých úverov.

11. Právny zástupca žalobkyne na pojednávaní uviedol, že obidve zmluvné podmienky už viackrát boli súdmi vyhlásené za neprijateľné a teda neplatné. Voči žalobkyni bola použitá najmä zmluvná podmienka, na základe ktorej si žalovaný mohol započítať jednotlivé platby podľa poradia ako sú uvedené v úverových podmienkach. Žalobkyňa preplatila žalovanému úver o 908,92 eur, lebo zmluva mala byť považovaná za bezúročnú a bezpoplatkovú, ale uplynula už lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia, tak takú žalobu nemohla podať. K obrane žalovaného právny zástupca uviedol, že námietka nedostatku jeho vecnej pasívnej legitímácie nie je dôvodne uplatnená, lebo to bol práve žalovaný, ktorý skoncipoval obsah zmlúv a obsah všeobecných úverových podmienok k týmto zmluvám, takže je namieste žalobu uplatniť voči nemu. Konanie vo veci 12C/249/2015 nemá nič spoločné s určením neprijateľných zmluvných podmienok, lebo ide o osobitný druh žaloby tak, ako to judikoval už Ústavný súd SR. Pokiaľ ide o postúpenie pohľadávky z predmetnej úverovej zmluvy, tak žalobkyňa ho považuje za neplatné a nepreukázané, lebo žalovaný nepredložil žiaden dôkaz o tom, že žalobkyňu s postúpením pohľadávky oboznámil.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že podaná žaloba je dôvodná čo do základu.

12. Podľa § 290 CSP, spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

Podľa § 298 ods.1 CSP, súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

Podľa § 298 ods. 2 CSP, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

13. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o ochrane spotrebiteľa), proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušovateľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súkromným záujmom jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti uvedenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

14. Podľa § 52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 CSP, Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
- n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
- o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,
- p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
- q) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s

uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa § 53a ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

15. Podľa čl. 3 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa čl. 3 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vnesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Podľa čl. 3 ods. 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

Podľa čl. 5 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, v prípade zmlúv, kde sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované v jednoduchom zrozumiteľnom jazyku. Kde existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má interpretácia priaznivejšia pre spotrebiteľa. Toto pravidlo interpretácie neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7 (2).

Podľa čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa čl. 7 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a súťažiacich existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

16. Súd mal za to, že medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade bola uzatvorená spotrebiteľská zmluva. Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom (§ 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné stanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné (§ 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná. Ustanovenie § 53 ods. 1, veta druhá predstavuje cestu na širšiu súdnu ochranu spotrebiteľa aj vo vzťahu k esenciálnym zložkám zmluvy.

17. Žalobkyňa a žalovaný uzatvorili dňa 6.7.2010 úverovú zmluvu, ktorej súčasťou boli aj úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. Žalobkyňa podanou žalobou žiadala, aby súd určil dve zmluvné podmienky za neprijateľné v takom rozsahu, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

18. Žalovaný sa bránil tým, že nie je vecne pasívne legitimovaný pre dané konanie, lebo pohľadávku z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenú medzi ním a žalobkyňou postúpil spoločnosti AB 1 B.V. dňa 16.1.2015. Predložil súdu listinu označenú ako postúpenie pohľadávky z ktorej vyplýva, že pohľadávka bola postupníkovu postúpená aj s príslušenstvom a všetkými právami a povinnosťami, ktoré sú s ňou spojené. Žalobkyňa namietala platnosť postúpenia pohľadávky z dôvodu, že oznámenie o postúpení jej zo strany žalovaného nebolo doručené.

19. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jeden účastník subjektom práva a účastník na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve používa pojem vecná legitimácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitimácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotnoprávneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitimácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia (žalobca) nie je nositeľom toho hmotnoprávneho oprávnenia o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitimácie ide naopak vtedy, ak ten o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti o ktorú v konaní ide (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 192/2004).

Obdobne Najvyšší súd SR v uznesení 6Cdo 214/2011 uviedol, že účastník konania, ktorý je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (záväzku) má pasívnu legitimáciu. Vecná legitimácia sa na začiatku konania tvrdí. Súd žalobe vyhovie len vtedy, ak žalobca žaluje osobu, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti. Ak sa to v konaní nedokáže, súd žalobu zamietne so záverom o nedostatku pasívnej vecnej legitimácie žalovaného.

20. Podľa § 524 ods. 1 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 526 ods. 1 OZ, postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

21. Žalovaný tvrdil, že nemá v spore vecnú pasívnu legitimáciu, lebo pohľadávku z úverovej zmluvy postúpil spoločnosti AB 1 B.V., ktorá je súčasným veriteľom pohľadávky.

22. Podľa aktuálnych záverov súdnej praxe, v prípade postúpenia pohľadávky vo všeobecnosti platí, že postúpením pohľadávky dochádza v rámci záväzkového vzťahu k tzv. singularnej sukcesii, ktorá má hmotnoprávne účinky; zmluvou o postúpení pohľadávky sa z hľadiska jej účinkov vždy prevádza iba konkrétne právo postupcu na plnenie voči dlžníkovi, nie však zmluvný vzťah ako celok. Postupník na základe cesie nevstupuje do základného obligačného vzťahu s dlžníkom, z ktorého postupovaná pohľadávka vznikla a ktorého obsah môže tvoriť značný objem práv a povinností, ktoré nie sú postúpením dotknuté; účastníkom pôvodného záväzkového vzťahu ostáva naďalej postupca (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 125/2018 z 27.6.2019).

Teda pokiaľ postúpením pohľadávky nedochádza k prechodu všetkých práv a povinností zo zmluvného vzťahu z ktorého pohľadávka vznikla, na nového veriteľa nemôže mať postúpenie pohľadávky priamy vplyv na prípadné iné (samostatné) práva a povinnosti z iných záväzkových vzťahov pôvodného veriteľa a dlžníka.

23. Nárok žalobkyne na určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok je takýmto iným samostatným právom, lebo sa netýka tej časti záväzku, ktorá bola postúpená. Predmetom postúpenia bola pohľadávka žalovaného voči žalobkyni vrátane príslušenstva, ale predmetom sporu je neprijateľnosť zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, teda žalovaného. Tieto úverové zmluvné podmienky neboli a ani nemohli byť postúpené, lebo predmetom postúpenia bola len pohľadávka s príslušenstvom z konkrétnej úverovej zmluvy označenej konkrétnym číslom, dátumom a menom dlžníka, teda samotný hmotný následok zmluvy, ktorá bola uzatvorená za určitých podmienok. Žalobkyňa sa domáha určenia neprijateľnosti práve týchto podmienok za ktorých bola zmluva uzatvorená a ktoré boli jej súčasťou. Tieto podmienky skoncipoval a používal priamo žalovaný, preto je nositeľom hmotného práva o ktoré v konaní ide. Nemôže sa svojej zodpovednosti zbaviť tým, že bude tvrdiť, že nie je vecne pasívne legitimovaný, lebo pohľadávku postúpil inej spoločnosti. Predmetom sporu je určenie neprijateľnosti podmienok, ktoré postúpené neboli a preto súd obranu žalovaného v tejto časti vyhodnotil ako neúspešnú. Súd má za to, že žalovaný je v danom konaní vecne pasívne legitimovaný.

24. Žalovaný vzniesol aj námietku res iudicata, teda veci už raz právoplatne rozhodnutej. Poukázal na to, že pohľadávku zo zmluvy postúpil spoločnosti AB 1 B.V., ktorá pristúpila k súdnemu vymáhaniu vzniknutého dlhu a to podaním žaloby na OS Humenné. Konanie sa viedlo pod sp. zn. XXC/XXX/XXXX a predmetom sporu bolo zaplatenie sumy 1 950,84 eur. Tento platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť. Platí zásada, že ak sa vo veci už raz právoplatne rozhodlo, súd nemôže znova o tom istom konať. Musia byť splnené dva predpoklady a to predpoklad totožnosti predmetu konania a predpoklad totožnosti strán. V oboch konaniach, to znamená v konaní vedenom pod sp. zn. XXC/XXX/XXXX, aj v prebiehajúcom konaní 6Csp/6/2020 sú uplatňované nároky z tej istej úverovej zmluvy a pri zaplatení dlhu z tejto zmluvy súd musel ako predbežnú otázku posudzovať aj platnosť zmluvy, prípadne neprijateľné zmluvné podmienky a tiež náležitosti úverovej zmluvy. Ak by tieto otázky súd znova riešil, nastala by situácia, že by rozhodoval druhýkrát o veci, ktorá už raz bola rozhodnutá. Žalovaný tu poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 120/2009, podľa ktorého prekážka rozsúdenej veci nastala vtedy, ak sa má v novom konaní prejednávať tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, v ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Podľa názoru žalovaného, súd už v konaní sp. zn. XXC/XXX/XXXX skúmal, či zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, lebo ak by ich obsahovala, nemohol by vydať platobný rozkaz.

25. Podľa § 230 CSP, ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

26. V konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. XXC/XXX/XXXX bola žalobkyňou spoločnosť AB 1 B.V. a žalovanou len D. M.. Predmetom sporu bolo zaplatenie 1 950,84 eur s prísl. Teda išlo o žalobu o splnenie povinnosti podľa ustanovenia § 137 písm. a) CSP. V prebiehajúcom konaní pod sp. zn. 6Csp/6/2020 sa žalobkyňa mimo iného domáha určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok a teda ide o konanie podľa ustanovenia § 137d CSP, teda o určenie právnej skutočnosti. Už z toho je zrejmé, že nejde o totožnosť predmetu konania, ale uplatnenie dvoch samostatných nárokov, aj keď vyplývajúcich z tej istej úverovej zmluvy. To, že medzi stranami sporu bude existovať jeden záväzkový právny vzťah ešte neznamená, že z neho nemôžu byť uplatňované viaceré nároky a to aj v samostatných konaniach a rozhodovanie o týchto nárokoch nebude tvoriť prekážku rozhodnutej veci. Skutočnosť, že

súd eventuálne v konaní o splnenie povinnosti neskúmal neprijateľnosť podmienok nevylučuje podanie samostatnej žaloby žalobkyňou. Žalobkyňa pri podávaní žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok nemôže byť limitovaná tým, či súd v inom konaní, kde mala rozdielne právne postavenie, dostatočným spôsobom ex offo preskúmal neprijateľnosť všetkých zmluvných podmienok uvedených v úverových podmienkach žalovaného. Záväzný je pritom iba výrok rozhodnutia a z platobného rozkazu jednoznačne vyplýva, že súd zaviazal žalovanú len na plnenie a o neprijateľnosti zmluvných podmienok nerozhodoval tak, ako to vyplýva z ustanovenia § 298 ods. 2 CSP. Možnosť určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky vyplýva priamo z ustanovenia § 53a ods. 1 a 2 OZ a preto sa žalobkyňa môže v samostatnom konaní domáhať určenia právnej skutočnosti tak, ako to vyplýva z ustanovenia § 137 CSP. Súd má za to, že nejde o prekážku právoplatne rozhodnutej veci a preto nebol dôvod na zastavenie daného konania tak, ako to navrhol žalovaný.

27. K tej časti žaloby, ktorá sa týkala určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok sa žalovaný bránil aj tým, že zmluva neobsahuje žiadne neprijateľné podmienky, lebo za také môžu byť označené iba tie, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podstatným znakom je to, že nerovnováha musí byť značná, nie malá, či nepatrná a musí byť v neprospech spotrebiteľa.

28. Žalobkyňa žiadala určiť za neprijateľné dve zmluvné podmienky tak, ako sú uvedené vo výrokovej časti rozsudku, pričom poukázala na to, že obidve už boli judikované ako neprijateľné v iných súdnych konaniach.

Žalobkyňa žiadala určiť za neprijateľnú zmluvnú podmienku, v ktorej sa strany dohodli, že spoločnosť (žalovaný) nie je viazaná tým, na aký účel klient platbu spoločnosti určí. Spoločnosť je oprávnená započítať platbu klienta na pohľadávky spoločnosti v tomto poradí: na záväzky klienta voči spoločnosti, ktoré vznikli z iného titulu ako z úverovej zmluvy, na zmluvné pokuty, na príslušenstvo úveru vrátane sankčného úroku, na vrátenie úveru, na ostatné pohľadávky z úverovej zmluvy. Platba sa započíta v uvedenom poradí vždy na pohľadávku najskôr splatnú. Spoločnosť je oprávnená použiť platbu klienta na úhradu svojich pohľadávok i v inom, ako vyššie uvedenom poradí.

Súd určil túto zmluvnú podmienku za neprijateľnú, pretože spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení strán, ktoré uzatvorili úverovú zmluvu, v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľky. Z citovanej zmluvnej podmienky vyplýva, že iba dodávateľ je oprávnený rozhodovať o tom, na aký účel bude započítaná platba dlžníka, pričom dodávateľ určil presné, nemenné poradie, na ktoré bude platba započítaná. Z tohto poradia je zrejmé, že na prvom mieste by sa mali splatiť záväzky, ktoré vznikli z iného titulu ako z úverovej zmluvy, potom na zmluvné pokuty, príslušenstvo vrátane sankčného úroku, až potom na vrátenie úveru a na ostatné pohľadávky. Je zrejmé, že takto určené poradie je pre spotrebiteľa nevýhodné, naopak uprednostňuje veriteľa, ktorý si platby môže započítať aj proti vôli dlžníka dokonca na záväzky, ktoré nesúvisia s uzatvorenou úverovou zmluvou. V neprospech spotrebiteľa je aj dohoda o tom, že spoločnosť nie je viazaná tým, na aký účel klient platbu určí. Celé znenie tejto zmluvnej podmienky odporuje aj ustanoveniu § 566 ods. 2 OZ, podľa ktorého pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak. Podľa tohto ustanovenia sa predpokladá, že dlžník môže určiť na čo sa jeho platba započíta, pričom zmluvná podmienka tomu odporuje.

Obdobne rozhodol aj KS v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 6Co/39/2011 z 20.9.2011, keď túto zmluvnú podmienku určil za neprijateľnú. Poukázal na to, že ak zmluva umožňuje ľubovôľu dodávateľa v tak závažnej otázke akou je rozhodovanie o účele platby a teda svojvoľné rozhodovanie o výške nielen príslušenstva, ale v konečnom dôsledku aj o výške samotnej istiny pohľadávky, nerešpektujúc pritom určenie účelu platby zo strany spotrebiteľa, je zmluva v tejto časti hrubo nevyvážená (rozsudok KS v Prešove sp. zn. 6Co/39/2011).

29. Druhou zmluvnou podmienkou, ktorú žiadala žalobkyňa určiť za neprijateľnú, je podmienka týkajúca sa úhrady zmluvnej pokuty vo výške 15% resp. 8% z čiastky, s ktorej úhradou je klient v omeškaní. Tiež sa týka poplatku za upomienku 4 eurá v prípade prvej upomienky a 12 eur v prípade druhej a ďalšej upomienky. Súd aj túto zmluvnú podmienku vyhodnotil ako neprijateľnú, pretože spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení strán zmluvy, a navyše nebola individuálne dohodnutá. Žalobkyňa túto

skutočnosť uviedla v žalobe a žalovaný nepreukázal opak, teda nepreukázal, že zmluvná podmienka bola individuálne dojednaná.

Súd nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty a uznáva jej vzťah aj k úrokom z omeškania, t. j. že zmluvná pokuta obstoí aj popri uplatňovaných úrokoch z omeškania. Pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy. Je potrebné brať na zreteľ sankcionovanie nesplnenia povinnosti na strane oboch účastníkov zmluvy a nemala by byť výlučne sankcionovaná len jedna zmluvná strana, v danom prípade spotrebiteľ. Uvedená zmluvná podmienka už na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy a to spotrebiteľa, ktorý je sankcionovaný za omeškania s úhradou splátky úveru viac ako 7 dní. V prípade žalobkyne by zmluvná pokuta bola vo výške 15% z čiastky, s ktorou by bola v omeškaní. Ide o tak vysokú zmluvnú pokutu, ktorá by sa mohla uplatňovať za každý mesiac s omeškaním splátky, že v konečnom dôsledku by bola vyššia ako samotný dohodnutý úrok a spolu s úrokom z omeškania by mohla byť pre žalobkyňu priam likvidačná. Kvôli výške zmluvnej pokuty a povinnosť žalobkyne ako spotrebiteľky uhradiť ju za každú omeškanú splátku, ju súd posúdil za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Pokiaľ ide o poplatky za upomienky, tu rovnako ako pri zmluvnej pokute nejde o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie a spotrebiteľ sa nachádza v znevýhodnenom postavení oproti dodávateľovi. Dojednanie o poplatkoch za upomienky spôsobuje stav nerovnovážnosti v právach a povinnostiach zmluvných strán, lebo spotrebiteľ z toho nemá žiaden preukázateľný prínos a nedostáva sa mu žiadneho protiplnenia. Uvedené poplatky slúžia výlučne záujmu dodávateľa na maximalizáciu zisku spojeného s existenciou zmluvného vzťahu (porovnaj rozsudok KS v Trnave z 13.8.2014 sp. zn. 10Co/27/2013 a rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Karlsruhe sp. zn. AZI 7U 192/2010 z 3.5.2010). Žalovaný si sám určil výšku poplatku za upomienku, pričom táto výška bola odstupňovaná podľa poradia upomienky pri prvej upomienke to boli 4 eurá a pri druhej a ďalšej upomienke už 12 eur. Tento rozdiel však žalovaný v zmluvných podmienkach nijako neodôvodnil, ani neodkázal na to, akým spôsobom túto výšku upomienky vypočítal, resp. aké parametre použil pre rozdielnosť poplatku za prvú a ďalšie upomienky. Súd preto aj túto zmluvnú podmienku vyhodnotil ako neprijateľnú.

Je potrebné konštatovať, že žalobkyňa uzatvorila typickú formulárovú zmluvu, ktorej obsah pripravil žalovaný, pričom nemala možnosť zmeniť jej obsah. Rovnako tak nemala možnosť participovať na príprave zmluvných podmienok a musela ich buď prijať v takom rozsahu, ako ich pripravil dodávateľ alebo odmietnuť zmluvu ako celok, vrátane zmluvných podmienok. To, že by mala možnosť znenie zmluvných podmienok nejako ovplyvniť je iba fiktívna. Spotrebiteľské právo je preto určené na efektívne zamedzenie používania neprijateľných zmluvných podmienok. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku konfrontácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť dodávateľa, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne vzhľadom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pret takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednanie pripravený, pri konfrontácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosti spotrebiteľa. Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky (posudzuje sa, či zmluvná podmienka je z objektívneho hľadiska spôsobilá negatívne zasiahnuť do práv spotrebiteľa) ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenia zmluvnej podmienky za neprijateľnú. Preto súd podanej žalobe v tejto časti v celom rozsahu vyhovel a určil obidve zmluvné podmienky za neprijateľné tak, ako to žiadala žalobkyňa podanou žalobou.

30. Na základe určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok žalobkyňa tiež žiadala, aby žalovaný bol zaviazaný zaplatiť jej primerané finančné zadost'učinenie a to vo výške 908,92 eur.

Podľa už skôr citovaného ustanovenia § 3 ods. 5 Zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadost'učinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Podľa žalobkyne sa o takúto sumu žalovaný resp. jeho právny nástupca obohatil, pretože zmluva mala byť posudzovaná ako

bezúročná a bezpoplatková. Keďže jej bol poskytnutý úver vo výške 3 500 eur a uhradila už sumu 4 408,92 eur, rozdiel žiadala priznať ako primerané finančné zadosťučinenie.

31. Žalovaný žiadal žalobu aj v tejto časti zamietnuť, lebo žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno a nepreukázala, ktoré konkrétne ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa a ktoré konkrétne ustanovenia osobitného právneho predpisu žalovaný svojim konaním porušil. Predpokladom uplatnenia nároku je to, aby apoň potencionálne ujma vznikla, ináč by nebolo čo reparaovať. Predpokladom je úspešné uplatnenie porušenia práva a žalobkyňa nepreukázala, aby prebiehajúcemu konaniu predchádzalo iné konanie, v ktorom by na súde úspešne uplatnila porušenie práv. Rovnako tak namietala výšku primeraného finančného zadosťučinenia a poukázala na to, že žalobkyňa sa zaviazala vrátiť poskytnuté finančné prostriedky, vrátane celkových nákladov. Keďže tak neurobila, žalovaný by sa dostal do pozície dlžníka, ak by jej zaplatil 908,92 eur. Namietal teda, že žalobkyni nebola spôsobená žiadna ujma, ktorú by mal reparaovať vyplatením primeraného finančného zadosťučinenia.

32. Je potrebné konštatovať, že súd v prebiehajúcim súdnom konaní určil za neprijateľné dve zmluvné podmienky a teda žalobkyňa v tomto konaní úspešne uplatnila porušenie práva a má nárok na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva zodpovedá, teda od žalovaného. Nie je vylúčené, aby v jednom konaní bolo uplatnené tak porušenie práva, ako aj priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Naopak ak by žalobkyňa obidva nároky uplatňovala v samostatných konaniach, došlo by k navýšeniu trov konania, čo by bolo nehospodárne. Teda v jednom súdnom konaní sa možno domáhať aj určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, aj zaplata primeraného finančného zadosťučinenia, hoci toto nie je sankciou za samotnú existenciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, aj keď určitý odstrašujúci a preventívny účinok je v zadosťučinení obsiahnutý.

33. Predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde a toto je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu.

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak tá ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poznamenal, že pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (pozri uznesenie NS SR, sp. zn. 6Cdo/389/2015 zo dňa 14.9.2016).

V súvislosti s výkladom samotného pojmu „úspešné uplatnenie práva“ zo strany spotrebiteľa, súd poukazuje aj na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

Vychádzajúc z uvedeného porušenia práv žalobkyne ako spotrebiteľa zo strany žalovaného, intenzity zásahu do práv spotrebiteľa, výšky nedôvodne požadovanej sumy žalovaným, dĺžky trvania závadného stavu a konania a objektívnej spôsobilosti tohto konania vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom a spoločenskom živote žalobcu, považoval súd právny základ nároku na finančné zadosťučinenie za plne dôvodný.

34. Súd sa však nestotožnil s výškou uplatňovaného nároku na primerané finančné zadosťučinenie, ktoré žalobkyňa žiadala v sume 908,92 eur s odôvodnením, že predmetný úver o túto sumu preplatila. Súd priznal žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie na základe toho, že určil neprijateľnosť zmluvných podmienok a tento nárok nie je vyčísľiteľný v peniazoch.

35. Výška primeraného finančného zadosťučinenia nie je predmetom žiadnej právnej úpravy, preto ustálenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je na úvahe súdu a súd v rámci voľnej úvahy vyhodnocuje primeranosť s ohľadom na konkrétne okolnosti veci.

Pri určovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod.. V dôsledku konania žalovaného žalobkyňa musela chrániť svoje spotrebiteľské práva súdnou cestou, s čím súvisí vynakladanie prostriedkov a času na vyhľadanie odbornej pomoci.

„Treba mať pritom na zreteli, že primerané finančné zadosťučinenie je nárokom, z podstaty ktorého vyplýva jeho imateriálna povaha, čo znamená, že pri rozhodovaní o ňom nie je možné vychádzať z aspektov materiálnej povahy, keďže tieto sú základom pre uplatnenie iných nárokov, napríklad náhrady škody. Ide o prostriedok satisfakčný, vykazujúci však aj sankčnú povahu, nakoľko dôsledkom zaplataenia zadosťučinenia je úbytok v majetkových aktívach osoby, ktorá právo porušila. Sankčná stránka má u finančného zadosťučinenia len vedľajší dôsledok nakoľko pre účely represie slúžia iné odvetvia práva, civilné nároky majú kompenzačný, nie sankčný charakter. Keďže pri stanovení rozsahu zadosťučinenia je rozhodujúcou primeranosť, zadosťučinenie má zodpovedať povahe ujmy, primeranosť musí byť posudzovaná z objektívnych hľadísk, kritéria subjektívnej a sankčnej povahy nie sú z hľadiska primeranosti výšky určujúce“ Rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 21. 2. 2018 sp. zn. 9Co/61/2018.

36. Žalobkyňa vo svojej výpovedi pred súdom uviedla, že úver od žalovaného žiadala z dôvodu nepriaznivej finančnej situácie za podmienok, kedy by jej banka žiaden úver neposkytla. Potvrdila, že mala úvery aj od viacerých nebankových spoločností a dostala sa do situácie, keď neustále splácala úvery a požiadala o ďalšie, a požičiavala si aj od fyzických osôb. Tvrdila, že celá situácia mala na ňu nepriaznivý dopad, najmä pokiaľ ide o jej psychický stav, bola nútená vyhľadať lekársku pomoc a stala sa z nej psychiatrická pacientka a doposiaľ sa lieči. Správanie žalovaného bolo také, že jej neustále telefonoval a obťažoval ju, pričom na ňu robil nátlak, aby uhradila nielen poskytnutú sumu, ale aj ďalšie poplatky. Uviedla, že žalobu o vyplatenie primeraného finančného zadosťučinenia podala hlavne kvôli tomu, že sa jej zhoršil zdravotný stav a psychická trauma u nej pretrváva. Súd zohľadnil aj skutočnosť, že žalovaný využil pri uzatváraní úverovej zmluvy so žalobkyňou aj zmluvné podmienky, ktoré súd určil za neprijateľné.

Žalobkyňa musela vyhľadať právne poradenstvo a iniciovať súdny spor proti žalovanému, ktorý ako poskytovateľ úverov postupoval v rozpore so zákonom. Teda žalobkyňa sa pustila do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom prinesie benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ - žalovaný sa konania, ktorého sa dopustil voči žalobkyni už v ďalších sporoch dopúšťať nebude a podmienky, ktoré súd určil za neprijateľné nebude používať. Súd zohľadnil aj skutočnosť, že žalovaný sa dopustil konania v rozpore so zákonom a vopred naformuloval zmluvné podmienky tak, že nespĺňali zákonné náležitosti.

Cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi a zabezpečiť, aby upustil od porušovania spotrebiteľských práv. Zároveň je potrebné zohľadniť aj skutočnosť, že finančné zadosťučinenie nemôže slúžiť na obohatenie sa žalobkyne alebo kompenzáciu majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni satisfakcie a musí odradiť dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov. Preto priznal žalobkyni finančné zadosťučinenie vo výške 300 eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Súd má za to, že takáto priznaná suma bude dostatočnou satisfakciou pre žalobkyňu a zároveň odradí žalovaného od ďalšieho používania neprijateľných zmluvných podmienok v zmluvách uzatváraných so spotrebiteľmi.

37. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Žalobkyňa uplatnila dva nároky, jednak nárok na určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok a tu bola v celom rozsahu úspešná, a tiež uplatnila nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Tu výška plnenia závisela od úvahy súdu.

V prejednávanej veci výška plnenia závisela od úvahy súdu. Úspech sa skúma čo do právneho základu a nie čo do výšky priznaného nároku. Žalobkyňa bola plne procesne úspešná čo do základu. Výška závisela od úvahy súdu, ktorú nemohla predvídať. Žalobkyňa bola plne procesne úspešná, lebo mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku a výška plnenia závisela výlučne od úvahy súdu, preto má právo na plnú náhradu trov konania iba z prisúdenej sumy (nie zo sumy žalovanej).

Podľa rozhodovacej praxe Krajského súdu v Prešove konania, v ktorých rozhodnutie o výške plnenia závisí od úvahy súdu, predstavujú výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok sporového konania. Úvaha súdu sa môže týkať len skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia (nie základu uplatneného nároku). Pre priznanie plnej náhrady trov konania v tomto prípade nie je podstatný rozsah čiastočného úspechu sporovej strany (v nepatrnej časti alebo prevažnej časti). Úvaha súdu o výške plnenia sa musí opierať o hmotné právo, spravidla o právne normy, v ktorých je rozsah nároku upravený vymedzením právne relevantných kritérií, jeho samotné určenie (vyčíslenie) vyplýva z konkrétnych okolností danej veci. Pre priznanie plnej náhrady trov konania nie je podstatný rozsah čiastočného úspechu (v nepatrnej časti alebo prevažnej časti), a to ani to, akú sumu v pomere k súdom priznanej sume strana uplatňovala. Za neúspech sa nepovažuje rozdiel medzi uplatňovanou a priznanou výškou nároku. Predpokladom pre aplikáciu tohto ustanovenia je výlučne skutočnosť, že rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu (pozri rozsudky Krajského súdu v Prešove napríklad sp. zn. 13Co/49/2018 zo dňa 28.1.2019, 24Co/49/2017 zo dňa 22.2.2018, 18Co/92/2018 zo dňa 16.01.2019).

O výške trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku v súlade s ustanovením § 262 ods. 2 C.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.